

Тема 2. Публічне адміністрування в галузі фізичної культури і спорту

1. Органи публічного адміністрування у сфері фізичної культури і спорту.
2. Форми адміністрування у сфері фізичної культури і спорту в Україні.
3. Методи публічного адміністрування у сфері фізичної культури і спорту в Україні.

1. Органи публічного адміністрування у сфері фізичної культури і спорту

Переосмислення ролі держави як способу організації суспільства, інструменту, орієнтованого на забезпечення інтересів приватних осіб (що, доречі, узгоджується з теорією Ж.Ж. Руссо щодо розуміння держави як створеної на підставі суспільного договору організації), призводить до переосмислення функцій та завдань держави, як і форм впливу на суспільні відносини в контексті системи «державо-людина». Прийняття в 1996 р. Конституції України та закріплення ст. 3 (Стаття 3. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю).

Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави) остаточно закріпило людиноцентричну доктрину у визначенні даної системи.

Відтак, було переосмислено і підходи до державного управління. Сприйняття в цій системі держави не як суб'єкта влади та примусу, а як інструмента забезпечення приватних інтересів окремих осіб (та їх сукупності як публічного інтересу). Відбувся перехід від концепції державного управління до публічного адміністрування (здійснення адміністрування спільними справами на основі делегованих повноважень та виконання поставлених завдань). Тож наразі доречно говорити саме про «публічне адміністрування».

Наразі органами державної влади, на які покладено виконавчі функції в галузі фізичної культури і спорту є Міністерство молоді та спорту України. Звичайно, загальна концепція галузі визначається єдиним законодавчим органом в Україні – Верховною Радою України. Загальна політика визначається Кабінетом Міністрів України. Практичне виконання ж покладене на зазначене міністерство та його органи на місцях. Значну роль відіграють і органи місцевого самоврядування, які здійснюють власні та делеговані (державницькі) повноваження.

Закономірно, що частина політики здорового способу життя та профілактики захворюваності, загальної політики охорони здоров'я реалізовується спільно з Міністерством охорони здоров'я та Міністерством освіти і науки України. Спільні дії пов'язані також з діяльністю Міністерства

оборони України, Міністерства внутрішніх справ, зокрема, Національною поліцією України, СБУ та інших правоохоронних органів.

Міністерством було розроблено деталізований план заходів щодо реалізації плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік, затвердженого наказом Міністерства молоді та спорту України від 27.02.2025 № 1199.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства молоді та спорту України № _____

Зміни
до деталізованого плану заходів щодо реалізації плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік, затвердженого наказом Міністерства молоді та спорту України від 27.02.2025 № 1199

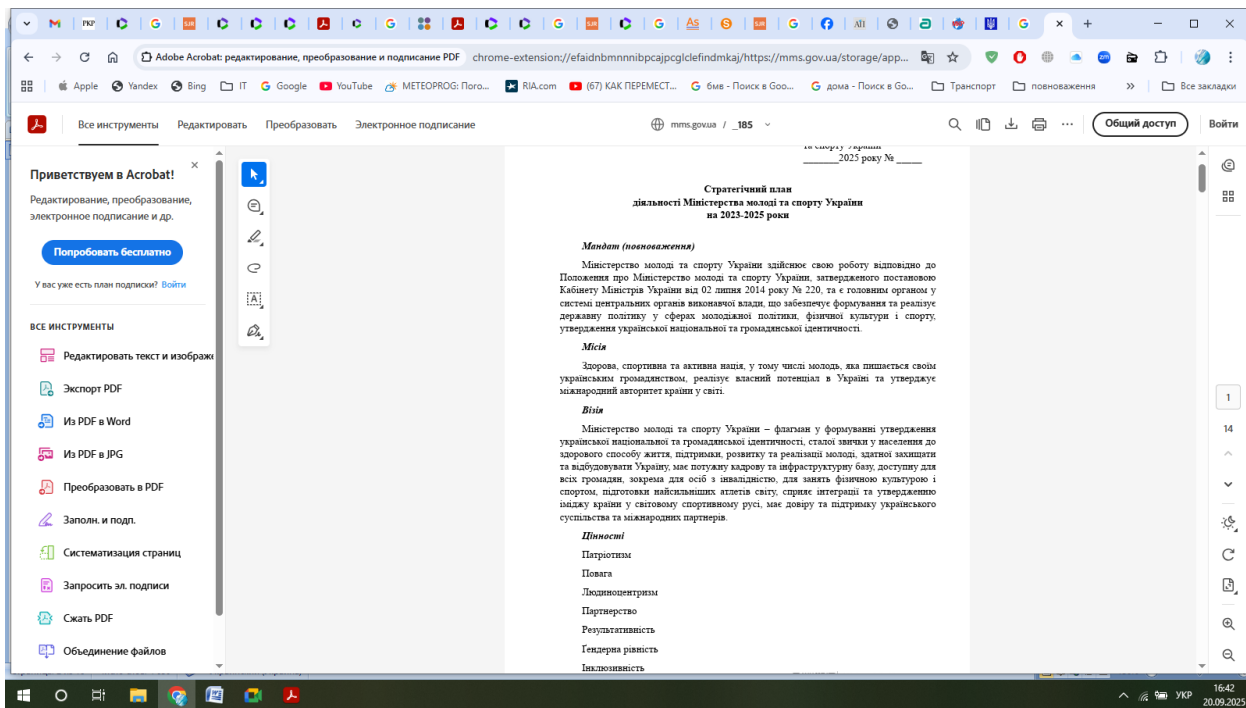
1. У кроці 354. Забезпечення доступу молоді до актуальних програм та послуг, які надаються молодіжними центрами та організаціями, що працюють з молоддю зацікавленої в іншій редакції та доповнити новим заходом такого змісту:

2.1	Захід 354.1. Організація та проведення першого етапу обміну молоддю у рамках виконання Національної програми «ВідНОВА UA»	01.05.2025	02.06.2025	управління молодіжної політики	Ягук Владислав Миколайович – начальник управління молодіжної політики, тел.: (067)6371704, ел.пошта: 3747374@gmail.com	25	проведено два навчання команд, що організують обмін молоддю за участю 45 осіб
2.2	Захід 354.2. Організація та проведення другого етапу обміну молоддю у рамках виконання	02.06.2025	31.10.2025	управління молодіжної політики	Ягук Владислав Миколайович – начальник управління	25	проведено не менше 10 обмінів молоддю за участі не менше 120 осіб

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства молоді та спорту України № _____

Деталізований план заходів
щодо реалізації плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік

№ з/п	Назва кроку / зміст заходу	Термін виконання		Структурні підрозділи відповідальні за виконання	Відповідальна особа за виконання кроку (ПІБ, посада, тел., ел. пошта)	Питома вага (%)	Індикатор виконання
		дата початку	дата завершення				
КОНСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА <i>Молодіжні ініціативи на спорті</i>							
1	Крок 353. Розроблення та подання Кабінетом Міністрів України проекту акта Кабінету Міністрів України про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2026-2030 роки та проекту акта Кабінету Міністрів України про затвердження відповідної Державної	січень	травень	управління молодіжної політики	Ягук Владислав Миколайович – начальник управління молодіжної політики, тел.: (067)6371704, ел.пошта: 3747374@gmail.com	100	прийнято відповідний акт Кабінету Міністрів України про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми (питома вага 50%) прийнято відповідний акт Кабінету Міністрів України про затвердження Державної цільової соціальної програми (питома вага 50%)

«Аналіз поточного стану сфер молодіжної політики, фізичної культури і спорту, утвердження української національної та громадянської ідентичності Широкомасштабна військова агресія російської федерації проти України спричинила значні втрати у сферах молодіжної політики, фізичної культури і спорту, утвердження української національної та громадянської ідентичності. Близько 40% молоді в Україні постраждали внаслідок війни: понад двох мільйонів молодих людей стали внутрішньо переміщеними особами та ще близько двох мільйонів молодих людей виїхали за кордон. Серед них більшу частину складають дівчата та молоді жінки з дітьми. До початку війни в Україні функціонувало понад 300 молодіжних центрів та просторів. Станом на жовтень 2022 року працюють 143 молодіжних центри, які переформатували свою діяльність у гуманітарні хаби, шелтери для внутрішньо переміщених осіб, волонтерські центри, центри надання допомоги цивільному населенню. 38 об'єктів молодіжної інфраструктури з числа молодіжних центрів та молодіжних просторів пошкоджено чи повністю зруйновано, 57 – окуповано. 68% молодіжних працівників та працівниць вимушено виїхали зі своїх регіонів. На питання «Чи маєте Ви можливість здійснювати свою молодіжну роботу?» 37,6% респондентів відповіли, що мають можливість здійснювати молодіжну роботу, 51% – мають таку можливість лише частково, 10,8% такої можливості не мають. Велика кількість представників інститутів громадянського суспільства, молодіжних рад, молодіжних центрів, молодіжних працівників, інших стейкхолдерів молодіжної політики, втратили можливість стало та злагоджено працювати, у багатьох випадках вони змінили своє місце проживання і відповідно припинили діяльність або ж переформатували свою роботу. Війна та нестабільна економічна ситуація в країні, високий рівень безробіття та міграції (внутрішня та зовнішня), зруйнована молодіжна інфраструктура та відтік кадрів, які працюють з

молоддю, негативно вплинули на молодь у цілому, спричинивши підвищення рівня тривожності, психологічно нестабільного стану, зниження рівня самостійності та стресо- і життєстійкості. Значний відсоток молодих людей не мають можливості та бажання спрямовувати свій час для розвитку своєї територіальної громади, села або міста, країни загалом. Також це пов'язано з обмеженим доступом молоді до послуг, зокрема тих, що надають молодіжні центри та фахівці, які працюють з молоддю, слабкою системою підтримки молоді для її життя і повернення в Україну, недостатньо стійкою і сталою (інституціоналізованою) молодіжною спільнотою, зокрема інститутів громадянського суспільства, їхніх мереж, молодіжних рад. Вирішення проблеми відсутності безпечного та сприятливого середовища для життя, роботи та реалізації власного потенціалу молодих людей в Україні потребує комплексного підходу».

На початок збройної агресії російської федерації в Україні нараховувалося більше 70 закладів фізичної культури та спорту зі статусом бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки (з урахуванням таких баз на тимчасово окупованій території України). У 2014 році внаслідок тимчасової окупації Автономної Республіки Крим втрачено повністю інклюзивну спортивну базу України, де здійснювалася підготовка спортсменів з інвалідністю. В умовах воєнного стану, у зв'язку зі спрямуванням коштів на потреби держави, існує проблема збереження, поступового відновлення та розвитку баз олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки як базису для розвитку спорту вищих досягнень. 5 Відповідно до програми Президента України «25 спортивних об'єктів-магнітів» у 2021 році збудовані та введені в експлуатацію чотири об'єкти (за кошти, розпорядником яких є Мінмолодьспорт), із них один – зруйнований (м. Маріуполь), один – розташований на тимчасово окупованій території України (м. Мелітополь). До кінця 2022 року повинні були отримати нові палаци спорту, спортивні комплекси та басейни сім міст України: Рівне, Умань, Хмельницький, Кривий Ріг, Тростянець, Нова Каховка, Тернопіль. Станом на грудень 2022 року через військову агресію російської федерації постраждало 149 спортивних об'єктів з них: 28 – зруйновано повністю або знищено частково; 121 спортивний об'єкт має суттєві або часткові пошкодження. Серед зруйнованої інфраструктури є об'єкти, які віднесені до сфери управління Мінмолодьспорту, а саме: ДП «ОНСЦ Чернігів» – знищено східну та західну трибуни, пошкоджено вхідну групу медично-відновлювального центру; ДУ «Державний центр олімпійської підготовки з біатлону», с. Новоселівка Чернігівської області – знищено будівлю; ДП «Спортивний комплекс «Авангард» – пошкоджено будівлю з баскетбольною залом, вікна у льодовому палаці, вхідна група в гімнастичній залі. У зв'язку із воєнними діями та постійним збільшенням кількості осіб, які отримали інвалідність, у тому числі дітей, зростає нагальна необхідність створення умов для їхнього відновлення та адаптації до повноцінного життя у суспільстві шляхом їхнього залучення до заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації на сучасних

інклюзивних спортивних об'єктах. До початку збройної агресії російської федерації проти України до системи закладів фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю входило: 25 регіональних, два міських та один районний центри з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт»; 25 дитячо-юнацьких спортивних шкіл для осіб з інвалідністю та дві спеціалізовані дитячо-юнацькі школи для осіб з інвалідністю паралімпійського та дефлімпійського резерву. Ці заклади охоплюють щороку близько 11 тисяч осіб з інвалідністю, зокрема 5,5 тисяч дітей, заходами фізкультурно-спортивної реабілітації. Наразі повноцінно працюють 18 регіональних центрів «Інваспорт», 22 дитячоюнацькі спортивні школи для осіб з інвалідністю, зокрема дві спеціалізовані дитячоюнацькі школи для осіб з інвалідністю паралімпійського та дефлімпійського резерву. Через воєнні дії кількість проведених спортивних заходів з видів спорту осіб з інвалідністю та заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації знизилася на 35% порівняно з 2021 роком. З березня по серпень місяць 2022 року не було проведено жодних всеукраїнських спортивних змагань, а також заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації. Із вересня по жовтень місяць цього року цей процес поступово відновлено, хоча відсоток проведених заходів незначний: на 83% зменшено кількість всеукраїнських змагань з 6 видів спорту осіб з інвалідністю, а також на 80% зменшено кількість реабілітаційноспортивних зборів. Вперше за часи незалежності України не проведено фінальну частину Всеукраїнської спартакиади серед дітей з інвалідністю «Повір у себе», до якої щороку залучалося більше п'яти тисяч дітей з інвалідністю.

Стратегічний пріоритет: консолідація суспільства навколо ідеї виборювання незалежної, соборної та незламної України Стратегічна ціль 1. Утвердження української національної та громадянської ідентичності на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, формування оборонної свідомості, громадянської стійкості, соціальної активності та відповідальності в українців. Індикатор виконання: проведено щороку не менше 15 всеукраїнських заходів, якими охоплено близько 322 тисячі осіб.

Операційна ціль 1.1. Формування та утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, поваги до державних символів, суспільно-державних (національних) цінностей України, розуміння їх важливості для становлення держави, державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної та громадянської ідентичності. Індикатор виконання: проведено щороку не менше семи всеукраїнських заходів, якими охоплено близько 150 тисяч осіб.

Завдання 1.1.1. Формування української громадянської ідентичності у населення на основі суспільно-державних (національних) цінностей.

Завдання 1.1.2. Популяризувати історію України, зокрема боротьбу українського народу за самовизначення і творення власної держави, видатних особистостей українського державотворення, ветеранів війни, захисників та захисниць України, які полягли в боротьбі за захист незалежності та територіальної цілісності України, українців, досягнення яких увійшли до світової історії.

Операційна ціль 1.2. Формування оборонної свідомості та громадянської стійкості. Індикатор виконання: проведено щороку не менше шести всеукраїнських заходів, якими охоплено близько 140 тисяч осіб.

Завдання 1.2.1. Організувати та здійснити заходи військово-патріотичного виховання, спрямовані на формування оборонної свідомості та громадянської стійкості.

Завдання 1.2.2. Провести інформаційно-просвітницькі і виховні заходи та інформаційні кампанії з питань військово-патріотичного виховання.

Операційна ціль 1.3. Формування активної життєвої та громадянської позиції, здатності брати участь у житті суспільства, органів місцевого самоврядування та в управлінні на різних рівнях, зокрема у волонтерській діяльності. Індикатор виконання: проведено щороку не менше двох всеукраїнських заходів, якими охоплено близько 32 тисячі осіб.

Завдання 1.3.1. Підвищити рівень поінформованості громадян про сутність держави, демократії та верховенства права, прав і обов'язків громадян.

Завдання 1.3.2. Підвищити рівень критичного мислення та медіаграмотності у населення.

Стратегічна ціль 2. Створення та розвиток системи підготовки фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності за напрямками національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти. Індикатор виконання: підготовлено 90 фахівців.

Операційна ціль 2.1. Удосконалення компетентностей, знань, умінь та навичок фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності шляхом неформальної освіти. Індикатор виконання: підготовлено 90 фахівців.

Завдання 2.1.1. Впровадити короткострокові освітні програми підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності за напрямками.

Завдання 2.1.2. Підготувати фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності до роботи з населенням, яке проживало на тимчасово окупованій території, та його реінтеграція в соціокультурний простір України. Стратегічний пріоритет: створення умов для реалізації потенціалу молоді в Україні та її повернення із-за кордону

Стратегічна ціль 3. Створення умов для реінтеграції, адаптації, соціалізації та розвитку молодих осіб, які належать до різних груп, та їхньої участі у відновленні країни.

Індикатор виконання: 40% молодих жінок і чоловіків, які належать до різних груп, беруть участь у відновленні країни та мають можливості для їх реінтеграції, адаптації, соціалізації та розвитку, враховуючи умови сьогодення (через забезпечення доступу до актуальних програм, а також послуг, що надаються Українським молодіжним фондом, Всеукраїнським молодіжним

центром, інститутами громадянського суспільства, молодіжними центрами та просторами, організаціями і фахівцями, які працюють з молоддю).

Операційна ціль 3.1. Забезпечення доступу молоді до актуальних програм та послуг, що надаються молодіжними центрами та просторами, організаціями та фахівцями, що працюють з молоддю (зокрема Українським молодіжним фондом, Всеукраїнським молодіжним центром, інститутами громадянського суспільства). Індикатор виконання: понад 100 тисяч молодих осіб взяли участь в актуальних програмах, що надаються молодіжними центрами та просторами, організаціями та фахівцями, які працюють з молоддю (зокрема Українським молодіжним фондом, Всеукраїнським молодіжним центром, інститутами громадянського суспільства).

Завдання 3.1.1. Створити умови для участі молоді у відновленні країни, зокрема шляхом її залучення до діяльності молодіжних центрів та просторів, молодіжних рад, інститутів громадянського суспільства, та активізації молоді української діаспори.

Завдання 3.1.2. Підвищити рівень компетентностей молоді (розвиток громадянських компетентностей, свідомий вибір життєвого шляху, професійний та кар'єрний розвиток, формування культури підприємництва, стимулювання до відкриття власної справи, здоровий спосіб життя, реінтеграція, а також адаптація та соціалізація молоді в українському суспільному просторі).

Завдання 3.1.3. Сприяти розвитку волонтерської діяльності серед молоді, визнанню державою її досягнень, а також провадженню європейських інструментів.

Завдання 3.1.4. Запровадити механізм надання Українським молодіжним фондом бюджетних грантів на проєктну підтримку для суб'єктів молодіжної роботи.

Завдання 3.1.5. Забезпечити здійснення міжнародних молодіжних обмінів.

Завдання 3.1.6. Здійснювати заходи з розширення членства України у програмі ЄС «Еразмус+», популяризувати програму ЄС «Еразмус+» серед молодіжних організацій та громадських організацій спортивної спрямованості.

Завдання 3.1.7: Здійснити аналіз потреб, інтересів, цінностей та соціально-економічного становища молоді.

Операційна ціль 3.2. Забезпечення кадрового потенціалу для надання послуг різним категоріям молоді. Індикатор виконання: проведено до 10 навчань для фахівців, представників молодіжних центрів і просторів, організацій, що працюють з молоддю, представників інститутів громадянського суспільства, у тому числі шляхом реалізації програми «Молодіжний працівник», за участю близько 250 молодих осіб.

Завдання 3.2.1. Забезпечити навчання фахівців, представників молодіжних центрів і просторів, організацій, що працюють з молоддю, зокрема шляхом реалізації програми «Молодіжний працівник».

Завдання 3.2.2. Сприяти затвердженню вимог до кваліфікації працівника молодіжної сфери (молодіжний працівник).

Завдання 3.2.3. Забезпечити навчання представників інститутів громадянського суспільства, що працюють з молоддю, зокрема, молодіжних та дитячих громадських організацій, та молоді, яка має бажання створити інститути громадянського суспільства. Стратегічний пріоритет: формування фізично здорової та активної нації

Стратегічна ціль 4. Українці регулярно та свідомо займаються фізичною культурою і спортом. Індикатор виконання: збільшено відсоток населення, яке займається фізичною активністю або спортом.

Операційна ціль 4.1. Збільшення кількості населення, яке займається руховою активністю та веде здоровий спосіб життя. Індикатор виконання: залучено щороку не менше 600 тисяч осіб з різних груп населення до заходів у рамках соціального проекту.

Завдання 4.1.1. Популяризувати та організувати оздоровчу рухову активність населення, зокрема осіб з інвалідністю, шляхом реалізації соціального проекту «Активні парки – локації здорової України».

Завдання 4.1.2. Провести інформаційну кампанію з метою залучення до занять фізичною культурою і спортом усіх груп населення, зокрема осіб з інвалідністю.

Операційна ціль 4.2. Залучення до занять фізичною культурою різних груп населення, у тому числі осіб з інвалідністю, ветеранів війни та членів їх сімей. Індикатор виконання: не менше 25 тисяч учасників фізкультурно-оздоровчих заходів, зокрема осіб з інвалідністю, ветеранів війни тощо, покращили фізичне та психічне здоров'я через заняття руховою активністю.

Завдання 4.2.1. Здійснити організаційно-практичні заходи з проведення фізкультурно-спортивної реабілітації.

Завдання 4.2.2. Сприяти залученню ветеранів війни та членів їхніх сімей, сімей загиблих (померлих) ветеранів війни до фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, занять з рухової активності тощо.

Завдання 4.2.3. Сприяти впровадженню адаптивного спорту засобами фізичної культури і спорту з метою сприяння інтеграції до суспільства осіб з інвалідністю чи осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, їх фізичній та психологічній реабілітації. 10

Операційна ціль 4.3. Підвищення якості та доступності послуг у сфері фізичної культури і спорту. Індикатор виконання: покращено якість послуг у сфері фізичної культури і спорту.

Завдання 4.3.1. Провести моніторинг основних показників рухової активності задля створення та покращення умов для занять руховою активністю та спортом.

Завдання 4.3.2. Сприяти створенню конкурентного середовища діяльності громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості.

Завдання 4.3.3. Запровадити державний соціальний стандарт у сфері фізичної культури і спорту. Стратегічний пріоритет: розвиток спорту вищих

досягнень, виховання покоління атлетів та формування позитивного іміджу України на світовій арені

Стратегічна ціль 5. Україна – спортивна держава, що належить до групи передових країн, де створено умови та можливості для ефективної підготовки спортсменів світового рівня, визначено важливість орієнтації на олімпійські, неолімпійські види спорту та види спорту осіб з інвалідністю. Індикатор виконання: Україна увійшла до 10 кращих країн світу за результатами Європейських, Паралімпійських та Дефлімпійських ігор, Всесвітніх ігор з неолімпійських видів спорту, Всесвітньої шахової олімпіади; входження України до 30 найсильніших країн світу за результатами Олімпійських ігор.

Операційна ціль 5.1. Створення умов для відновлення та ефективного розвитку спорту вищих досягнень та резервного спорту. Індикатор виконання: здійснено збір даних щодо функціонуючих закладів фізичної культури і спорту, кількості вихованців та наявного тренерсько-викладацького складу; поповнено склад національних збірних команд України молодими спортсменами.

Завдання 5.1.1. Провести моніторинг та оцінку існуючого стану функціонування закладів фізичної культури і спорту, у тому числі дитячо-юнацького та резервного спорту.

Завдання 5.1.2. Здійснити оцінку кадрового ресурсу у закладах фізичної культури і спорту, спроможного виконувати обов'язки у період воєнного стану в Україні та після його відміни.

Завдання 5.1.3. Створити нормативно-правове підґрунтя щодо заохочення тренерсько-викладацького складу закладів фізичної культури і спорту для їхнього повернення та відновлення роботи в Україні.

Завдання 5.1.4. Забезпечити навчання та підвищення кваліфікації фахівців сфери фізичної культури і спорту, насамперед молодих спеціалістів.

Завдання 5.1.5. Забезпечити формування національних збірних команд з видів спорту з числа молодих перспективних спортсменів резервного спорту, які підтвердили кваліфікаційний рівень.

Операційна ціль 5.2. Забезпечення підготовки та участі національних збірних команд України у всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях. Індикатор виконання: створено умови для ефективної підготовки спортсменів до участі в міжнародних спортивних змаганнях, де українські спортсмени посіли 1-III місця.

Завдання 5.2.1. Забезпечити здобуття ліцензій на участь в Олімпійських, Паралімпійських, Всесвітніх та Європейських іграх, Юнацьких Олімпійських іграх, Європейських фестивалях, а також права участі у Дефлімпійських іграх.

Завдання 5.2.2. Забезпечити підготовку та участь національних збірних команд в Європейських іграх (2023 року) та Олімпійських іграх (2024 року), зимових Дефлімпійських іграх (2023 року), літніх Паралімпійських іграх (2024 року), літніх Дефлімпійських іграх (2025 року), Всесвітній шаховій олімпіаді (2024 року), Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту (2025 року), міжнародних спортивних змаганнях із здобуття ліцензій на зазначені

змагання, Юнацьких олімпійських іграх (2024 року), Юнацьких олімпійських фестивалях (2023, 2025 років).

Завдання 5.2.3. Забезпечити підготовку національних збірних команд в Україні та проведення всеукраїнських спортивних змагань.

Завдання 5.2.4: Сприяти відновленню проведення міжнародних спортивних змагань в Україні з дотриманням заходів безпеки для спортсменів та глядачів.

Операційна ціль 5.3. Посилення санкційного тиску щодо недопущення представників російської федерації та республіки білорусь до світового спортивного руху. Індикатор виконання: здійснено заходи щодо недопущення представників російської федерації та республіки білорусь до світового спортивного руху.

Завдання 5.3.1. Вжити заходів для введення персональних санкцій щодо спортсменів, тренерів та функціонерів сфери спорту, які здійснюють підтримку російської федерації та республіки білорусь.

Завдання 5.3.2. Організувати взаємодію з органами державної влади та міжнародними спортивними організаціями щодо послаблення позицій російської федерації та республіки білорусь у світовому спортивному русі та недопуску їх громадян до міжнародних спортивних змагань.

Операційна ціль 5.4. Забезпечення розвитку європейської моделі спорту в Україні. Сприяння (промоція) впровадженню принципів доброчесності у спорті, чесної гри та протидії маніпулюванням спортивними змаганнями. Індикатор виконання: проведено заходи із впровадження європейської моделі спорту.

Завдання 5.4.1. Сприяти самодостатності спортивних федерацій та їхній інституційній спроможності у розвитку видів спорту.

Завдання 5.4.2. Забезпечити ефективність діяльності Національної платформи доброчесності спорту, створеної на виконання положень Конвенції Ради Європи проти маніпулювання спортивними змаганнями. Операційна ціль

5.5. Розбудова національної антидопінгової програми відповідно до міжнародних стандартів. Індикатор виконання: створено умови для інституційного розвитку та організації антидопінгового контролю в Україні, акредитації ВАДА Національної лабораторії антидопінгового контролю; функціонує система відповідальності за порушення антидопінгових правил. Завдання

5.5.1. Привести у відповідність до вимог Всесвітнього антидопінгового кодексу антидопінгове законодавство України. Завдання

5.5.2. Сприяти посиленню незалежності та інституційній розбудові Національного антидопінгового центру. Завдання

5.5.3. Створити умови для здобуття Національною лабораторією антидопінгового контролю акредитації відповідно до стандартів ISO/IES 17025:2017, ДСТУ EN ISO/IES 17025:2019 як передумови для акредитації Всесвітнім антидопінговим агентством.

Завдання 5.5.4. Запровадити персональну відповідальність спортсменів та допоміжного персоналу спортсменів за порушення антидопінгових правил. Стратегічний пріоритет: розвиток та відновлення втраченої молодіжної та спортивної інфраструктури внаслідок збройної агресії російської федерації проти України

Стратегічна ціль 6. Доступність для кожної людини, зокрема осіб з інвалідністю, розгалуженої мережі молодіжної та спортивної інфраструктури світового рівня.

Індикатор виконання: відновлено мережу молодіжної та спортивної інфраструктури з урахуванням кращого європейського та світового досвіду та принципу безбар'єрності.

Операційна ціль 6.1. Розвиток молодіжних центрів та просторів. Актуалізація послуг для молоді. Індикатор виконання: близько 300 молодіжних центрів та просторів відновили свою діяльність та впроваджують актуальні програми та послуги для молоді, враховуючи виклики, пов'язані з наслідками війни російської федерації проти України.

2. Форми адміністрування у сфері фізичної культури і спорту в Україні

У контексті характеристики саме управління, а тим більше його галузевих особливостей, найбільш доцільним видається розгляд трьох груп адміністративно-правових засобів: форм управління, методів управління та адміністративної відповідальності за проступки у досліджуваній сфері.

Під **формою** розуміється зовнішній вигляд, контури, обрис предмета, обриси людської фігури або будь-яке зовнішнє вираження якогось змісту. У довідниковій філологічній літературі виділяється більше десяти значень цього слова. Якщо виходити із найбільш поширеного його трактування, то під формами публічного адміністрування у галузі фізичної культури і спорту слід розуміти способи зовнішнього вираження змісту відповідної владно-організуючої діяльності суб'єктів владних повноважень. Водночас, глибинне наукове пізнання форми певного, а тим більше соціального, явища, вимагає звернення до філософських напрацювань із відповідної проблематики, де «форма» (засіб існування змісту) трактується у подвійному значенні: як спосіб внутрішньої організації/буття та як спосіб зовнішнього вираження змісту. Перенесення відповідних досягнень діалектики в управлінське поле теж дозволяє виділити **дві форми** відповідної владної активності у галузі фізичної культури і спорту.

Перша – це форма внутрішнього буття, устрою та впорядкування управління; власне – це визнана вітчизняними фахівцями процедурна форма.

Процурна форма (вираження управління через адміністративні процедури) володіє вагомим інструментальним значенням: забезпечує дотримання прав і свобод громадян у процесі публічного управління, об'єктивність, повноту та своєчасність розгляду адміністративних справ, обґрунтованість правозастосовних актів владних органів, і відповідно –

законність їх владно-організуючого впливу на суспільні відносини. Відсутність чіткої та зрозумілої процедури може мати два негативних наслідки. Перший – це неадекватне застосування матеріальної норми права, коли природно необхідний порядок управління утверджується неформально, що зазвичай супроводжується порушенням інших загальнообов'язкових приписів та в багатьох випадках є неприйнятним концептуально. Другий – ускладнена або взагалі неможлива реалізація правового припису. Саме тому навіть незначні неточності чи технічної упущення щодо правового регулювання процедур у сфері фізичної культури і спорту потребують обов'язкового виправлення (адже наявність доведеної процедури цілком справедливо визнається фахівцями ще й гарантією прав приватних осіб під час взаємодії із носіями владних повноважень). Приклад подібного технічного прорахунку знаходимо у процедурі визнання видів спорту в Україні, яка не містить загального строку відповідного провадження (наявні лише строки окремих стадій, які, втім, не обмежують час всієї процедури).

Друга – це форма управління у більш традиційному для адміністративного права розумінні: спосіб зовнішнього вираження управлінської активності. Якщо, наприклад, функції адміністрування розкривають основні напрями цілеспрямованого впливу суб'єктів адміністрування на об'єкти управління, то форми адміністрування – це шляхи здійснення такого цілеспрямованого впливу, тобто форми, які показують як практично здійснюється функція публічного адміністрування.

До загальних рис форм публічного адміністрування відносять:

- 1) спосіб зовнішнього вираження діяльності органів публічного адміністрування та їх посадових осіб;
- 2) залежать від змісту діяльності органів публічного адміністрування та їх посадових осіб;
- 3) впливають на зміст діяльності органів публічного адміністрування та їх посадових осіб;
- 4) обумовлені реалізацією завдань і функцій суб'єктів публічного адміністрування в рамках їх компетенцій;
- 5) вимагають юридичної регламентації в більшості випадків;
- 6) вибір форм діяльності обумовлений специфікою мети, зумовлює найбільш ефективний варіант діяльності;
- 7) тягнуть за собою певні наслідки.

Відмічена роль форм залишається актуальною і для публічного адміністрування в галузі фізичної культури і спорту в Україні.

Форми публічного адміністрування традиційно **поділяються** залежно від наслідків на **правові** (які призводять до юридично значимих наслідків у галузі фізичної культури і спорту) та **неправові** (які не мають безпосереднього юридичного значення для досліджуваної сфери).

При виділенні другої із названих груп акцент здійснюється саме на безпосередні наслідки, адже ці форми володіють опосередкованим юридичним значенням, виступаючи основою або прикладним організаційним супроводженням правових форм. Позначення ж способів зовнішнього

вираження публічного управління як «неправових» відображає властивості прямих результатів відповідних дій і не повинно сприйматись як ознака їх неправомірності.

За характером і правовою природою форми управління у галузі фізичної культури і спорту поділяються на: видання адміністративних актів, укладення адміністративних договорів, вчинення інших юридично значимих дій (правові форми), проведення організаційних дій, виконання матеріально-технічних операцій (неправові форми). Ця класифікація способів зовнішнього вираження управлінської діяльності становить собою схематичне моделювання реальності, що не виключає певної умовності, оскільки наявні й інші класифікації (за спрямованістю, колом осіб, суб'єктним складом, суб'єктом ініціювання, ступенем юридичного вираження, способом вираження тощо). Проте, основним є все-таки поділ за характером і правовою природою, який передбачає виокремлення саме способів зовнішнього вираження, а не їх групування з точки зору спрямованості, суб'єктного складу тощо (які відображають ознаки змісту владно-впорядковуючого впливу).

Вчинення адміністративних актів – основна правова форма управління у галузі фізичної культури і спорту (та й в інших галузях теж). Детальна теоретична розробленість не виключає деяких суперечностей стосовно розуміння відповідної правової форми. Наприклад, останнім часом набуває поширення підхід, відповідно до якого «адміністративний акт» охоплює лише індивідуальні правозастосовні акти, а нормативні акти суб'єктів управління принципово трактуються в якості самостійної форми. Обґрунтовується відповідна позиція орієнтуванням на термінологію проекту Адміністративно-процедурного кодексу, чисельні показники (кількісне переважання індивідуальних правозастосовних актів) та понятійний апарат «більшості країн Європи». Німецький вчений Х. Меєр зазначає: «адміністративний акт є джерелом права, бо він, незалежно від правової основи, навіть усупереч їй, також спроможний утворити право, правове становище або обов'язок, які мають зобов'язальну силу»; подібне судження однозначно свідчить про визнання науковцем нормативних адміністративних актів.

Укладання адміністративних договорів також є формою управління у галузі фізичної культури і спорту. Відповідно до п. 14 ч. 1 ст. 3 Кодексу адміністративного судочинства України, адміністративний договір – дво- або багатостороння угода, зміст якої складають права та обов'язки сторін, що впливають із владних управлінських функцій суб'єкта владних повноважень, який є однією із сторін угоди. У даній законодавчій дефініції знайшли відображення деякі із виокремлюваних науковцями основних ознак адміністративних договорів: однією із сторін завжди є суб'єкт владних повноважень, на реалізацію повноважень якого спрямовується угода; її зміст не повинен виходити за межі компетенції такого суб'єкта; існує законодавче обмеження у виборі контрагентів, волевиявленні щодо суттєвих умов договору; їх мета – задоволення публічних інтересів. Прикладами таких угод у досліджуваній сфері є:

1) Галузева угода між Міністерством молоді та спорту України та Профспілкою працівників культури України на 2017-2020 роки у молодіжній сфері, сферах фізичної культури і спорту, національно-патріотичного виховання (від 28.02.2017 р.)², яка (окрім соціальних гарантій для працівників сфери) визначає ряд зобов'язань та напрямків співпраці сторін.

2) Договори про проведення експерименту щодо залучення Міністерством молоді та спорту України національних спортивних федерацій до організації та проведення спортивних заходів із відповідних видів спорту, які передбачають делегування повноважень відповідних громадським об'єднанням.

Договір про проведення експерименту щодо залучення Міністерством молоді та спорту України національної спортивної федерації до організації та проведення спортивних заходів з хокею № 6/17/17 від 24 січня 2017 р.

3) Угода про співробітництво в галузі молодіжної політики, фізичного виховання та спорту між Міністерством молоді та спорту України і Міністерством освіти Чорногорії від 13.06.2013 р.¹ та інші міжнародні міжвідомчі угоди про співпрацю.

Проведення організаційних заходів є однією з форм управлінської діяльності. Організаційні дії складають необхідний чинник управлінської діяльності в усій системі суб'єктів владних повноважень. Ці заходи здійснюються систематично, постійно й спрямовані на забезпечення чіткої та ефективної роботи відповідних систем управління. Безпосередніми організаційними діями можуть бути:

а) роз'яснення змісту й мети законодавчих актів у сфері фізичної культури і спорту або тих чи інших фізкультурно-спортивних заходів; б) розроблення програм, підготовка та проведення нарад, конференцій тощо; в) вироблення пропозицій та рекомендації (в т.ч. фізкультурно-спортивними громадськими формуваннями) для суб'єкта владних повноважень.

Здійснення матеріально-технічних операцій є найоб'ємнішою частиною діяльності управлінського апарату з боку як її кількості, так і різноманітності. Матеріально-технічні операції носять допоміжний характер, їх основне призначення – обслуговування самого процесу управління, всіх інших форм управлінської діяльності. Вони створюють умови для використання інших форм роботи суб'єктів управління. В узагальненому вигляді матеріально-технічні операції – це підготовка матеріалів для видання юридичних актів, провадження діловодства, складання довідок, звітів, статистичних зведень тощо. Зараз під час здійснення матеріально-технічних операцій широко використовуються різноманітні засоби організаційної техніки, для державних потреб створюються комплексні інформаційно-аналітичні системи із застосуванням комп'ютерних систем. У спеціальній літературі (як один із поглядів), залежно від призначення та засобів виконання, виокремлюють такі матеріально-технічні операції: а) діловодські (всі операції, які пов'язано з виготовленням документів органами управління та яким притаманний технічний характер – листування, передрук, розмноження тощо); б) безпосереднє виконання приписів правових актів, якщо воно має

матеріальний (технічний) характер (операції про передачу засобів або майна і т.ін.); в) статистичні (збирання та оброблення статистичної інформації відповідно до встановлених правил); г) інформаційно-довідкові (складання та опрацювання доповідних записок, довідок за результатами перевірок, підготовка довідників і довідок про роботу органів управління, дача відповідних роз'яснень і консультацій на підставі інформаційних матеріалів); д) програмне забезпечення систематизації матеріалів, у тому числі правових актів (створення комплексних інформаційно-аналітичних систем для державних потреб); ж) інформаційно-технологічні (впровадження інформаційних технологій у різних ланках управління).

Новітні форми кооперативного управління як: адміністративні акти «за згодою» та фіктивні адміністративні акти. Перші - одностороннє волевиявлення суб'єкта владних повноважень, що водночас вироблене із врахуванням позиції іншої сторони публічної взаємодії (об'єкта управлінського впливу) шляхом: отримання попередньої згоди приватної особи; отримання наступної згоди приватної особи. Другі втілюють на основі принципу мовчазної згоди та призводять до юридично значимих в галузевому управлінні наслідків без активних дій владної сторони (тому і «фіктивний», який насправді взагалі не видається, акт) і виділяються одним із дослідників у якості нової самостійної форми управління/адміністрування – «автоматичні правові механізми». Діюче законодавство у галузі фізичної культури і спорту на даний час не передбачає застосування вказаних форм управління, проте зростання нерозпорядчих способів публічно-приватної взаємодії дозволяє передбачити ймовірність їх актуалізації. Зважаючи на перспективу утвердження принципу автономії спорту, не характерні для держави управлінські повноваження мають перейти до фізкультурно-спортивних громадських формувань або, як проміжний варіант, здійснюватися при більшому залученні громадськості та ширшому гарантуванні прав приватної сторони, що забезпечується названими новітніми формами управління. Так, впровадження автоматичного правового механізму у процедуру визнання видів спорту стало б захисним засобом від надмірного бюрократичного затягування провадження.

3. Методи публічного адміністрування у сфері фізичної культури і спорту в Україні

Під **методом** розуміється прийом (сукупність прийомів) якої-небудь діяльності, посередністю яких характеризується спосіб організації активності людини та досягнення її результатів, що почасти обумовлює характер останніх. Метод – систематизована сукупність кроків, які треба здійснити для виконання певної задачі, досягнення мети, це прийом або система прийомів, яка застосовується в будь-якій впорядкованій та системній діяльності.

Метод публічного адміністрування – це сукупність засобів і прийомів впливу на керований об’єкт для досягнення поставлених управлінських цілей. Серед надзвичайно широкого спектру існуючих дефініцій поняттям «метод державного/публічного управління» називають також спосіб практичної реалізації управлінських функцій шляхом організаційно-розпорядчого впливу суб’єкта управління на поведінку та суспільну діяльність керованого об’єкта з метою досягнення поставлених управлінських функцій або способи та засоби досягнення поставлених управлінських цілей, що визначають якісний бік управління.

Способи і прийоми аналізу та оцінювання управлінських ситуацій, використання правових і організаційних форм, впливу на свідомість та поведінку людей у керованих суспільних процесах, відносинах і зв’язках утворюють сутність поняття – методи управлінської діяльності.

На думку Г. Атаманчука, методи управлінської діяльності поділяються на **дві групи**: методи функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування; методи забезпечення реалізації цілей та функцій державного управління. **До групи методів функціонування органів державної влади належать**: методи математичного програмування, статистичні методи, системний та функціональний аналізи; методи теорії стратегічних ігор та статистичні теорії прийняття рішень; економіко-статистичне моделювання; графічні методи; методи роботи з інформацією; методи законотворчої, оперативної-виконавчої та правоохоронної діяльності; методи підготовки та проведення організаційних заходів; методи виконання та контролю. Група методів забезпечення реалізації цілей та функцій державного управління поділяються на: морально-етичні, соціально-політичні, економічні та адміністративні.

В. Малиновський розподіляє методи державного управління на **чотири групи**: адміністративні – розпорядчі, регламентаційні, нормативні; економічні – індикативне планування, державне регулювання, грошово-кредитна та фінансова політика, захист та заохочення конкуренції, ціноутворення, податкова система, економічне стимулювання; правові – правове регулювання, переконання і примус, субординація і координація; соціально-психологічні – соціальні, морально-етичні, психологічні.

Відтворюючи здобутки теорії управління, методи публічного управління у галузі фізичної культури і спорту можемо класифікувати на підставі різних критеріїв:

- 1) за формою вираження (правові, неправові);
- 2) за ступенем владного впливу (імперативні, рекомендаційні, заохочувальні, уповноважуючі);
- 3) за суб’єктним складом (одноосібні, колегіальні);
- 4) залежно від правових властивостей (нормативні, індивідуальні);
- 5) залежно від ступеня врахування у владному впливі інтересів і правових можливостей його об’єктів (адміністративні, економічні).

Деякі з наведених підстав відносяться до сторонніх щодо методу характеристик – форми управління та її видів, класифікації диспозицій

правових норм тощо. Однак, виокремлення адміністративних та економічних методів відбувається в результаті звернення безпосередньо до стилю застосовуваних способів впливу. Близьким до даної класифікації (або й тотожним) в юридичній літературі вважається також розподіл методів на прямі та непрямі.

Р.А. Калюжний: різниця між наведеними парами полягає в тому, що в другій методи розрізняються залежно від ступеня використання в управлінському впливі юридичної обов'язковості повноважень керуючого суб'єкта, а в першій парі методи розмежовуються залежно від ступеня врахування в управлінському впливі інтересів і правових можливостей керованих об'єктів.

Метод прямого впливу характеризується такими ознаками:

- а) прямий вплив на волю;
- б) директивність, наказовий характер;
- в) однозначність команди, яка, як правило, не дає виконавцям можливості вибору варіанту поведінки;
- г) наявність великого адміністративного апарату, який контролює виконання команди і наділений повноваженнями застосовувати примусові заходи за невиконання.

Прикладами застосування такого методу є: затвердження державних стандартів у сфері фізичної культури і спорту, закріплення обов'язковості посади фахівця із фізичної культури у дошкільних та інших навчальних закладах, встановлення мінімальної норми рухової активності (кількості уроків фізкультури) в загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, атестація тренерів та спортивних суддів, видача дозволів, проведення обов'язкових заходів допінг-контролю тощо. Такі методи забезпечують більш швидке та достовірне досягнення бажаного результату, але виключають позитивну ініціативність та обтяжені необхідністю оперативного корегування у зв'язку із зміною адміністративної ситуації, а відповідно – необхідністю володіти актуальною та достовірною інформацією

Для методу непрямого впливу є характерним:

- а) вплив на волю особи здійснюється через створення ситуації, яка зацікавлює її в необхідній поведінці через інтереси, запити виконавця;
- б) у виконавця є право вибору відповідного варіанту поведінки;
- в) нормами права передбачається діючий механізм стимулювання (одержання прибутку, пільги тощо).

Методи непрямого впливу сприяють активності приватних осіб, але відтермінують і не безумовно гарантують бажаний результат; не вимагають регулярного контролю та розпорядчого втручання в управління. Прикладами таких методів є встановлення податкових пільг для юридичних та фізичних осіб, що здійснюють благодійну діяльність у сфері фізичної культури і спорту, пільг з оплати за користування комунальними послугами та спожиту електроенергію для закладів фізичної культури і спорту, спрощеного режиму кредитування для суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють виробництво фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання, надання

фінансової підтримки закладам фізичної культури і спорту з бюджетів різних рівнів. Якщо держава у законодавчих актах передбачає пільгове оподаткування та кредитування, часткове або повне звільнення від сплати митних зборів, то це фактично еквівалентно наданню фінансової допомоги, оскільки дозволяє працювати спортивно-оздоровчим організаціям на більш вигідних економічних умовах, прямо брати участь у будівництві стадіонів, басейнів, спортивних і туристичних комплексів, обслуговувати великі змагання. До непрямих методів створення сприятливих умов для фізкультурно-спортивної діяльності слід віднести також затвердження Постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2015 р. № 496 переліку баз олімпійської та паралімпійської підготовки, що звільняються від сплати земельного податку та ін.

Найбільш поширеним є **поділ методів публічного адміністрування** залежно від характеру їх впливу на волю і поведінку осіб (по іншому – за використовуваними мотиваційними засобами). Чимало вчених вважають даний поділ найважливішим; при цьому, деякі фахівці виділяють два основних (універсальних) методи – переконання та примус, інші ж схиляються до необхідності вести мову про три окремих базових методи – переконання, заохочення та примус.

Переконання – це основний адміністративно-правовий метод, який проявляється в різних роз'яснювальних, виховних, організаційних заходах для формування волі підвладного. Способами такого методу є навчання, пропаганда, роз'яснення, обмін досвідом тощо. Цей метод спрямований на забезпечення добровільного виконання вираженої в правових актах волі публічної адміністрації, що відбувається у результаті сприйняття та визнання особою цілей управління, коли необхідний варіант поведінки стає водночас і бажаним, а репрезентовані кожною стороною взаємодії волі й інтереси досягають єдності. Особи добровільно підпорядковуються правовим вимогам, якщо розуміють цілі й завдання владної діяльності, схвалюють їх, свідомо, активно беруть участь в їх здійсненні. Це означає, що за допомогою засобів переконання публічна влада досягла бажаного впливу на свідомість і волю людей і у них сформувалися необхідна увага, внутрішня переконаність у доцільності юридичних приписів, дій адміністрації.

Заохочення як самостійний метод публічного адміністрування в галузі фізичної культури і спорту та відступ від його ототожнення із переконанням. Фахівцями-адміністративістами цілком виділяється ряд відмінних/особливих ознак заохочення: а) фактичною підставою для нього є заслуга або діяння, яке позитивно оцінюється суб'єктами влади; б) воно (як одиничний акт) пов'язане з оцінкою уже здійснених дій; в) його персоніфіковано, воно застосовується щодо окремих індивідуальних або колективних суб'єктів; г) воно проявляється у моральному схваленні, наділенні правами, пільгами, матеріальними цінностями та іншими благами. Натомість переконання орієнтовано на майбутню поведінку осіб, часто здійснюється неперсоніфіковано (загалом щодо громадськості) та не передбачає додаткових переваг-стимулів у вигляді покращення правового становища. Заохочення

втілюється у вигляді: відзначення державними нагородами за видатні спортивні досягнення і значний вклад у розвиток фізичної культури і спорту; використання нагрудних значків, що свідчать про рівень спортивної і суддівської кваліфікації; застосування відомчих заохочувальних відзнак Міністерства молоді та спорту України. Так, Положенням про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства молоді та спорту України з метою заохочення та відзначення працівників апарату міністерства, підприємств, установ і організацій, віднесених до сфери його управління, а також інших працівників сфери молодіжної політики та сфери фізичної культури і спорту за значний особистий внесок у формування та реалізацію державної політики з питань молоді та спорту, багаторічну сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків встановлено три види відомчих заохочувальних відзнак: «Подяка Міністерства молоді та спорту України» (працівникам, які мають стаж роботи не менше одного року), «Почесна грамота Міністерства молоді та спорту України» (працівникам, які мають стаж роботи не менше трьох років), «Нагрудний знак «Знак пошани» (працівникам, які мають стаж роботи не менше п'яти років).

Примус традиційно розуміється як метод психологічного або фізичного впливу публічної адміністрації на поведінку людей з метою владного спонукання їх до чіткого виконання встановлених обов'язків, забезпечення правопорядку і законності. Заходи адміністративного примусу у галузі фізичної культури і спорту можна розподілити за загальноприйнятим підходом на: а) заходи адміністративного запобігання (наприклад, антидопінговий контроль); б) заходи припинення деліктів у галузі (наприклад, усунення спортсменів від змагань у разі виявлення корупційних правопорушень у спорті чи застосування заходів адміністративного забезпечення у процесі притягнення до відповідальності за адміністративні проступки у галузі; в) заходи відповідальності (застосування адміністративних стягнень). В.Б. Авер'янов зазначає, що окремі запобіжні заходи за своїм характером наближені до заходів адміністративного припинення, у зв'язку з чим у літературі не завжди однозначно вирішується питання про їх віднесення до відповідного виду примусу. Основним і єдиним критерієм відмінності тут є наявність або відсутність правопорушення.

Контроль в галузі фізичної культури і спорту повинен базуватися на основних науково обґрунтованих засадах оптимальної системи контролю, тобто відповідати принципам універсальності, постійності і оперативності, об'єктивності і безперервності, гласності, результативності, економічності, орієнтованості на людину.

Контроль у галузі фізичної культури і спорту залежно від мети і завдань його проведення поділяється О. Заярним на загальний (проводиться уповноваженими державними органами, до повноважень яких віднесено проведення перевірок різних сторін фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання: фінансовий контроль за витрачанням державних коштів на організацію спортивних заходів, контроль за ефективністю використання спортивних споруд, за організацією надання якісних

фізкультурно-спортивних послуг тощо) та спеціальний (покликаний забезпечити відповідність спортивної діяльності особливим правилам, стандартам, вимогам – наприклад, антидопінговий контроль).

Інколи до методів управління галуззю фізичної культури і спорту зараховують також методи аналітичні, методи планування, соціально-психологічні, методи моделювання тощо. Як видається, відповідні способи стосуються організації пізнавального процесу (дослідження фізкультурно-спортивної сфери) та взаємодії в колективі (в т.ч. вироблення рішень), але не владного впливу на сектор суспільного життя; вважаючи їх явищами іншого рівня, не зараховуємо вказані гносеологічні та організаційні методи до методів управління.

Не варто відносити до системи методів управління методів правового регулювання. Останні являються самостійною, першочергово юридичною, а не управлінською, категорією, яка не повинна визнаватися тотожною до способів адміністрування, хоча й впливає на них.